

Д.б.н. Христова Т.Є., студ. Андронов А.В.

Мелітопольський державний педагогічний університет

імені Богдана Хмельницького, Україна

Професійна підготовка майбутнього вчителя фізичної культури до спортивно-ігрової діяльності в умовах сучасної школи

Особлива роль професійної освіти в сучасному світі, перетворення її в найважливішу сферу людської діяльності визначає проблему підготовки майбутніх фахівців однією з пріоритетних. Разом з тим питання оцінки якості підготовки майбутніх фахівців, формування їхньої конкурентоспроможності залишаються малодослідженими. Динамічні зміни, які відбуваються в світі, викликали пошук ефективних шляхів модернізації різноманітних аспектів життя суспільства, його соціальних інститутів, у тому числі і системи вищої професійної освіти. Політичні та соціально-економічні перетворення на сучасному етапі розвитку держави поставили нові завдання як перед освітньою системою в цілому, так і перед професійною підготовкою майбутніх учителів фізичної культури, оскільки їй належить вагома роль у формуванні культурних цінностей особистості, зростанні наукового та інтелектуального потенціалу країни, життєздатності та здоров'я поколінь громадян [1]. Якщо професійна підготовка вчителів, незважаючи на всі новоутворення і зміни, забезпечується вищими педагогічними навчальними закладами освіти III–IV рівня акредитації на належному рівні якості, то підготовка вчителів фізичної культури не задовольняє сучасних потреб суспільства: у них здебільшого відсутня різнопланова, у першу чергу – спортивно-ігрова спеціалізація, яка значною мірою визначає успішність реалізації основних функцій педагогічної діяльності, їх конкурентоздатність на ринку освітніх послуг, готовність до спортивно-ігрової роботи в умовах сучасної школи.

Зміст кожної професії, а відповідно – підготовки до неї, визначається у першу чергу об'єктивними вимогами суспільства. Для вчителя фізичної

культури загальноосвітньої школи ці вимоги виражені в меті та завданнях фізичного виховання учнів – формуванні здорового, фізично досконалого, соціально активного, морально стійкого молодого покоління України. Підготовка фізкультурно-педагогічних кадрів в нашій країні отримала широке розповсюдження. Сьогодні актуальним є питання підвищення рівня спеціалізації вчителів фізичного виховання, в цьому напрямі ведуться активні пошуки: розробляються нові кваліфікаційні характеристики фахівців, визначаються професійні якості особистості вчителя, удосконалюються навчальні плани і програми, готуються нові підручники та навчальні посібники та ін. Вченими підкреслюється, що виховна спрямованість професійно-педагогічного навчання передбачає першочергове формування мотиваційної сфери особистості студента [2]. Одна з найважливіших складових цієї сфери – професійний інтерес. Для студентів-спортсменів характерні три групи інтересів: спортивні, професійні й пізнавальні – у різних сполученнях та засновані на різних цінностях. Часто ці сполучення не виражають суспільної спрямованості особистості, у них переважають особисті мотиви – отримати фізичний розвиток, досягти високого рівня спортивної досконалості та ін. Тому підготовка фахівця має враховувати потребу поглиблення професійно-педагогічних та спеціальних спортивних інтересів студентів.

Нами розроблено організаційно-функціональну модель професійної підготовки майбутнього вчителя фізичної культури як фахівця зі спортивно-ігрової діяльності в умовах сучасної школи, метою якої є формування конкурентоздатного і компетентного вчителя фізичної культури як спеціаліста зі спортивно-ігрової діяльності, а результатом – сформована компетентність майбутнього вчителя фізичної культури як фахівця зі спортивно-ігрової діяльності. Зміст підготовки майбутнього вчителя фізичної культури і шкільного футболу визначається розробленою освітньо-професійною програмою та освітньо-кваліфікаційною характеристикою, навчальними курсами («Теорія і методика викладання спортивних ігор», «Теорія і методика викладання футболу», «Спортивно-педагогічне вдосконалення (спортивні

ігри)», «Організація навчально-тренувальної роботи у футболі», «Спортивно-педагогічне вдосконалення зі шкільної програми «Футбол»), у яких представлені змістові блоки: знання (психолого-педагогічні, медико-біологічні, теорії та методики фізичного виховання, теорії та методики спортивно-ігрової діяльності) та суб'єктивні характеристики, які базуються на особистісних якостях майбутнього вчителя (професійний світогляд і цінності, фізичні здібності, морально-вольові якості, потенціал самоздійснення). Методи підготовки майбутнього вчителя зорієнтовані на: особистісну складову – професійну рефлексію, вироблення механізмів самоорганізації, формування морально-вольових якостей; теоретичну складову – засвоєння системи базових знань з психології, педагогіки, медицини, біології, теорії та практики професійної педагогічної діяльності; практичну й методичну складову – формування системи базових професійних педагогічних і фізкультурних умінь, навичок і досвіду. Підготовка майбутнього вчителя фізичної культури до спортивно-ігрової діяльності має передбачати активізацію процесів професійної самоорганізації особистості та їх змістову різноплановість.

Отже, розроблена нами організаційно-функціональна модель професійної підготовки майбутнього вчителя фізичної культури має метою формування конкурентоздатного фахівця зі спортивно-ігрової діяльності в умовах сучасної школи; її реалізація у навчально-виховному процесі факультету фізичного виховання вищого педагогічного навчального закладу забезпечує змістовий (знання: психолого-педагогічні, медико-біологічні, теорії та методики фізичної культури; теорії та методики шкільного уроку футболу) та особистісний (формування професійної свідомості, розвиток фізичних здібностей, морально-вольових якостей, потенціалу самоздійснення фахівця) компоненти.

Література

1. Карпушин Б.А. Педагогика физической культуры: учебник / Б.А. Карпушин. – М.: Советский спорт, 2013. – 304 с.
2. Папуша В. Методика фізичного виховання школярів: форми, зміст, організація / В. Папуша. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2010. – 192 с.